

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Programma Lokale
Samenwerking
NCTV

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Ons kenmerk
2579251

*Voor een rechtvaardige en
veilige samenleving*

Datum 14 mei 2019
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht 'Rechtsradicalen trainen in Frankrijk voor 'nieuwe burgeroorlog''

In antwoord op uw brief van 10 april 2019, deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van het lid Azarkan (DENK) over het bericht 'Rechtsradicalen trainen in Frankrijk voor 'nieuwe burgeroorlog'' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Antwoorden kamervragen van de minister van Justitie en Veiligheid op schriftelijke vragen van het lid Azarkan (DENK) over het bericht 'Rechtsradicalen trainen in Frankrijk voor 'nieuwe burgeroorlog'' (ingezonden 10 april 2019, kenmerk 2019Z07284)

Programma Lokale
Samenwerking
NCTV

Datum
14 mei 2019

Ons kenmerk
2579251

Vraag 1

Kent u het bericht 'Rechts-radicalen trainen in Frankrijk voor 'nieuwe burgeroorlog'? 1)

Antwoord vraag 1

Ja, ik ken het bericht.

Vraag 2

Klopt het dat de organisatie 'Identitair Verzet' en andere extreemrechtse organisaties aanhangers sturen naar trainingskampen in Frankrijk? Zo ja, baart u dit eveneens zorgen?

Vraag 3

Klopt het dat deze sympathisanten van extreemrechts gedachtengoed op deze trainingskampen door gezamenlijk vechtsporten te beoefenen zich voorbereiden op 'de naderende strijd' in het kader van een 'rassenoorlog'? Zo ja, deelt u de mening dat dit verwerpelijk is en gestopt moet worden?

Vraag 4

Klopt het dat extreemrechtse organisaties actief personen proberen te werven voor dergelijke trainingen? Zo ja, wat gaat u doen om deze wervingsactiviteiten te stoppen?

Antwoorden vragen 2, 3 en 4

Zoals de AIVD heeft gemeld in zijn jaarverslag staat voor bepaalde rechts-extremisten immigratie nog altijd gelijk aan islamisering. Immigratie en islamisering leveren in hun ogen een gevaar op voor de Nederlandse identiteit. Een zichtbare vertegenwoordiger van dat gedachtengoed is bijvoorbeeld de groepering Identitair Verzet.¹ Het is bekend dat enkele leden van Identitair Verzet in het verleden hebben deelgenomen aan internationale trainingskampen onder de noemer van Génération Identitaire in Frankrijk. Er zijn geen indicaties dat dit recent ook is gebeurd.

Ik begrijp dat er zorgen leven omtrent rechts-extremisme. De ontwikkelingen in binnen- en buitenland, zoals de verschrikkelijke gebeurtenissen recentelijk in Nieuw-Zeeland, rechtvaardigen dat we alert zijn op verschillende soorten van extremisme en terrorisme. Zoals beschreven in het laatste Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) uit de ervaring van het rechts-extremisme in Nederland zich vooralsnog niet zozeer in het plegen van geweld, maar in een steeds agressiever en opruiender internetdiscours.²

¹ AIVD Jaarverslag 2018 (april 2019), p. 18;

<https://www.aivd.nl/documenten/jaarverslagen/2019/04/02/jaarverslag-aivd-2018>

² DTN49 (februari 2019); https://www.nctv.nl/binaries/DTN49%20Samenvatting_tcm31-378298.pdf

Vraag 5

Deelt u de mening dat het in het kader van de veiligheid volstrekt onacceptabel is indien personen met rechtsextremistische ideeën zich collectief voorbereiden op vijandige handelingen jegens andere groepen? Zo ja, wat gaat u hiertegen doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 5

Het is onacceptabel als personen buitenwettelijke (gewelds)-middelen inzetten tegen andere groepen, ongeacht de ideologische signatuur. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten zijn alert op personen waarvan een gekende geweldsdreiging uitgaat. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie onderzoek instellen en overgaan tot vervolging.

Ontwikkelingen binnen het rechts-extremisme, en de dreiging die daarvan uitgaat, worden scherp in de gaten gehouden. In mijn antwoord op vraag 10 ga ik nader in op de aanpak van online rechtsextremisme.

Vraag 6

Wat doet het feit dat personen met extreemrechte sympathieën zich voorbereiden op een 'naderende strijd' met het dreigingsbeeld?

Antwoord vraag 6

In het DTN is geconstateerd dat de opleving van rechts-extremisme zich in Nederland vooral online uit in agressiever taalgebruik, niet in geweld³.

De AIVD⁴ en de NCTV⁵ waarschuwen verder voor de impact van het gepolariseerde maatschappelijke debat op rechts-extreme eenlingen ('lone actors') en de mogelijke gevolgen van het polariserende extreem-rechtse internetdiscours in de samenleving.

Vraag 7

Kent u het rapport 'De nieuwe generatie extreemrechts en haar online schaduw'? 2) Wat is uw reactie op de conclusies uit het rapport?

Antwoord vraag 7

Ik ken het rapport en de conclusies zijn in lijn met de bevindingen uit het rapport dat de NCTV op 6 november jl. heeft uitgebracht over extreem rechts en rechts-extremistisch geweld in Europa inclusief Nederland⁶, het rapport van de AIVD

³ DTN49 (februari 2019); https://www.nctv.nl/binaries/DTN49%20Samenvatting_tcm31-378298.pdf

⁴ Rechts-extremisme in Nederland, een fenomeen in beweging (oktober 2018); <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2018/10/02/rechts-extremisme-in-nederland-een-fenomeen-in-beweging>

⁵ De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa (oktober 2018); https://nctv.nl/binaries/Rapport%20Toename%20van%20rechts-extremistisch%20geweld%20in%20West-Europa_tcm31-361851.pdf en DTN49 (februari 2019); https://www.nctv.nl/binaries/DTN49%20Samenvatting_tcm31-378298.pdf

⁶ De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa (oktober 2018); https://nctv.nl/binaries/Rapport%20Toename%20van%20rechts-extremistisch%20geweld%20in%20West-Europa_tcm31-361851.pdf

over rechts-extremisme in Nederland dat in oktober 2018 is uitgebracht⁷ en DTN49⁸.

Programma Lokale
Samenwerking
NCTV

Vraag 8

Wat is uw reactie op het feit dat volgens het rapport er een 'uitgebreide extreemrechtse infrastructuur' op internet bestaat, die resulteert in 'offline organisatiekracht' waarvan we 'steeds vaker de offline gevolgen voelen'?

Datum
14 mei 2019

Ons kenmerk
2579251

Vraag 9

Bent u bereid specifieke maatregelen te nemen om extreemrechtse radicalisering en werving via het internet tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Bent u bereid een concreet Actieplan Integrale Aanpak Extreemrechts Geweld op te stellen om de dreiging van extreemrechts tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoorden vragen 8, 9 en 10

Het kabinet is er alles aan gelegen dat alle vormen van extremisme en terrorisme, ongeacht de ideologische signatuur, worden aangepakt. Zoals omschreven in de Kabinetsreactie naar aanleiding van publicaties over rechtsextremisme van 6 november jl.⁹ zijn de structuren voor de aanpak van extremisme conform het dreigingsbeeld en kunnen, daar waar nodig, worden ingezet.

De basisstructuren van de aanpak van jihadisme zijn in de basis geschikt om iedere vorm van radicalisering tegen te gaan. Gemeenten en andere partners kunnen op dit fundament verder bouwen aan het voorkomen en tegengaan van rechts-extremisme. Zo kan de lokale, persoonsgerichte aanpak ingezet worden wanneer er sprake is van rechts-extremistische uitingen. Ook kan de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding ingezet worden om extremisme en terrorisme te bestrijden. Het is daarnaast van belang dat lokale professionals geëquipeerd zijn om extremisme te herkennen en dat er op lokaal niveau een goede signaleringsstructuur is om problemen te onderkennen. De NCTV en de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) ondersteunen gemeenten hierbij en hebben tevens trainingsaanbod ontwikkeld voor lokale professionals om alle vormen van extremisme te herkennen en ter versterking van hun werkzaamheden in de aanpak.

Voor wat betreft maatregelen tegen extreemrechtse radicalisering en werving op het internet zet het kabinet zich in om ervoor te zorgen dat terroristische en extremistische boodschappen geen vat krijgen op onze samenleving, online én offline. Een voorbeeld hiervan is het onafhankelijk fonds dat sinds 2017 door middel van het mobiliseren van alternatieve en verbindende geluiden poogt de sociale weerbaarheid te versterken. Ook is een module ontwikkeld gericht op het

⁷ Rechts-extremisme in Nederland, een fenomeen in beweging (oktober 2018); <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2018/10/02/rechts-extremisme-in-nederland-een-fenomeen-in-beweging>

⁸ DTN49 (februari 2019); https://www.nctv.nl/binaries/DTN49%20Samenvatting_tcm31-378298.pdf

⁹ Kamerbrief met kabinetsreactie naar aanleiding van de gepubliceerde rapporten over rechts-extremisme, 6 november 2018, Kamerstuk 29754, nr. 472.

versterken van digitale weerbaarheid, die geïntegreerd is in het burgerschapsonderwijs op MBO-scholen en in het voortgezet onderwijs. Doel hiervan is het stimuleren van kritisch denkvermogen en reflectie over digitale informatievoorziening.

Het kabinet zet in op een integrale multidisciplinaire aanpak van extremistisch én terroristisch gebruik van digitale media. Alle betrokken organisaties streven naar een verdere bundeling van hun taalkundige, technische en inhoudelijke expertise. De Europese Commissie heeft eind 2018 wetgeving gepresenteerd die lidstaten voorziet van een mandaat om bedrijven te verplichten terroristische content te laten verwijderen. Terroristische content, ongeacht uit welke hoek, valt onder de reikwijdte van de verordening en zal dus moeten worden verwijderd. Er wordt nog verkend welke structuren en inrichting dienstig kunnen zijn bij het verwijderen en het tegengaan van verspreiding van online terroristische content. Hierbij worden ook inrichtingsvraagstukken, competenties van medewerkers, en middelen in acht genomen.

Het tegengaan van verspreiding en het verwijderen van online extremistische content ligt ingewikkelder en is thans in den brede onderwerp van gesprek, zoals ook bijvoorbeeld rond desinformatie. In het geval van mogelijke strafbare feiten gepleegd op het internet kan het Openbaar Ministerie een onderzoek starten en zo nodig tot vervolging over gaan. Bij extremistische uitingen die nog binnen de kaders van de wet vallen ligt dit lastig. In dat opzicht ligt er ook een grote verantwoordelijkheid bij internetbedrijven om hun gebruikersvoorwaarden te handhaven en vanuit dat oogpunt zowel terroristische als extremistische online content te verwijderen. In Europees verband zijn we dan ook doorlopend in gesprek met internetbedrijven zoals Google en Facebook.

Programma Lokale
Samenwerking
NCTV

Datum
14 mei 2019

Ons kenmerk
2579251

1) <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/04/08/klaar-voor-nieuwe-burgeroorlog-a3956180>

2) <https://in02.hostcontrol.com/resources/bea5a529173d64/2fe7a7cdf2/file-object/De%20nieuwe%20generatie%20extreemrechts%20en%20haar%20online%20schaduw.pdf>